

Obrazložitev k predlogu Akta o načrtu za izredne razmere pri oskrbi s plinom

Agencija za energijo (v nadaljevanju: agencija) je na podlagi prvega odstavka 118. člena Zakona o oskrbi s plini (Uradni list RS, št. 204/21) zadolžena za izdajo splošnega akta, ki za področje zagotavljanja zanesljivosti ureja načrt za izredne razmere. Osnutek akta o načrtu za izredne razmere prenavlja sedanji Akt o načrtu za izredne razmere pri oskrbi z zemeljskim plinom (Uradni list RS, št. 97/20 in 204/21 – ZOP) zaradi zahteve v Zakonu o oskrbi s plini (Uradni list RS, št. 204/21, v nadaljevanju ZOP) po preoblikovanju v dva dokumenta in zaradi uskladitve z novo uredbo 2022/1369/EU. ZOP določa, da je normativni del načrta za izredne razmere splošni akt agencije. Preostali del vsebine bo strukturiran v skladu z uredbo 2017/1938/EU, točneje s prilogo, in bo vseboval tudi dodatne zahtevane opise.

Največja in najpomembnejša sprememba akta v primerjavi z veljavnim aktom je sprememba in dopolnitev člena, ki določa skupine odjemalcev in vrstni red za zmanjševanje in prekinjanje odjema. Osnutek akta te določa v 13. členu, veljavni akt pa v 11. členu.

Agencija v osnutku predlaga razvrstitev odjemalcev po odjemnih mestih in možnost uvrstitve odjemnega mesta le v eno skupino in podskupino. Skupine odražajo namen, za kar se porablja plin, kot je določal veljavni akt, dopolnjene so s podskupinami glede na gospodarski pomen, kot to določa nova uredba 2022/1369/EU.

Navedena nova uredba EU določa tudi novost, to je stopnja pripravljenosti na ravni EU, ki jo razglasi Svet EU. Pomembno je, da so ukrepi, ki jih lahko zahteva ta uredba, usklajeni z ukrepi, ki se izvajajo znotraj Slovenije.

Šesti člen uredbe EU v drugem odstavku določa, da morajo »države članice ... pri sprejemanju ukrepov za zmanjšanje povpraševanja preučiti možnost dajanja prednosti ukrepom, ki vplivajo na odjemalce, ki niso zaščiteni odjemalci ... in lahko iz takih ukrepov te odjemalce tudi izključijo, in sicer na podlagi objektivnih in preglednih meril, pri katerih se upoštevajo njihov gospodarski pomen in med drugim naslednji elementi:

- (a) učinek motenj na dobavne verige, ki so ključnega pomena za družbo;
- (b) morebitni negativni učinki v drugih državah članicah, zlasti na dobavne verige sektorjev nižje v verigi, ki so ključnega pomena za družbo;
- (c) morebitna dolgotrajna škoda na industrijskih obratih;
- (d) možnosti za zmanjšanje porabe in nadomestitev proizvodov v Uniji.«

Skupina (a) po obrazložitvi uredbe vsebuje dodatna merila za dejavnosti, ki so povezane z (i) oskrbo s hrano, (ii) zdravjem in farmacijo, (iii) varnostjo in okoljem ter (iv) obrambo in zaščito države.

Uredba EU ne določa zavezujoče niti vrstnega reda, niti prioritet meril in dodatnih meril, prav tako ne določa, da bi bila ta merila edina.

Merila za zmanjševanje in prekinjanje odjema odražajo prioritete in pomembnost posameznih dejavnosti v družbi in s tem vrednote, ki veljajo v državi članici. Vse navedeno je agencija v največji meri upoštevala pri oblikovanju osnutka akta in bo tudi v pripravi načrta za izredne razmere, ki bo sledil.

V Mariboru, 2. septembra 2022